

การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง เพื่อการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์

A STUDY OF BEHAVIOR AND SELF-DISCLOSURE OF LESBIANS FOR SCREENWRITING

สุทธิญา ไชยสุกุมาร. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

อานิก ทวีชาชาติ. วิทยาลัยนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต.

Sutthiya Chaisukumarn. College of Communication Arts. Rangsit University.

Anick Thavichachart. College of Communication Arts. Rangsit University.

Email: yahchibaka16@gmail.com

Received: 8 April 2021 ; Revised: 5 June 2021 ; Accepted: 22 October 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงเพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์ ผู้ศึกษาได้ใช้งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group Interview) กับบุคคลที่มีพฤติกรรมการแสดงออกว่าตนเองคือผู้หญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกัน (เลสเบี้ยน) โดยมีช่วงวัยและอาชีพการทำงานใกล้เคียงกัน โดยนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางเพศไม่ว่าจะเป็นแนวคิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ แนวคิดเกี่ยวกับหญิงรักหญิง บรรทัดฐานทางสังคมและแนวคิดการเปิดเผยตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและสนับสนุนผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษายังได้นำทฤษฎีองค์ประกอบของละครโทรทัศน์และทฤษฎีการสร้างตัวละครในการนำมาเป็นทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเพื่อการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์อีกด้วย การวิเคราะห์พฤติกรรมและบุคลิกภาพของหญิงรักหญิงได้จำแนกออกเป็นประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การแต่งกายและทรงผม 2) น้ำเสียงและลักษณะคำพูด และ 3) พฤติกรรมท่าทางและการแสดงออก โดยผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีความแตกต่างไปจากผู้หญิงทั่วไป เลสเบี้ยนล้วนแต่มีลักษณะคล้ายคลึงผู้หญิงจนไม่อาจทราบได้ว่าชอบผู้หญิงด้วยกัน

ในส่วนของการเปิดเผยตนเองของหญิงรักหญิงแบ่งตามขั้นตอนพัฒนาการของรักร่วมเพศ ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนก่อนการเปิดเผยตนเอง พบว่าเลสเบี้ยนมีความตระหนักถึงเอกลักษณ์ทางเพศและมีการยอมรับว่าตนเองชอบผู้หญิงมาตั้งแต่ต้นไม่มีความสนใจในผู้ชายได้มากเท่าผู้หญิง คงอัตลักษณ์ทางเพศเป็นหญิงที่รักผู้หญิงด้วยกันเอง 2) ขั้นตอนการเปิดเผยตนเองพบว่าเลสเบี้ยนจะมีความสะดวกใจในการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนวัยเดียวกันมากกว่าการบอกครอบครัวเนื่องจากความแตกต่างของช่วงวัยและ

การเปิดใจรับข่าวสารใหม่ๆ ที่แตกต่างกัน และ 3) ขั้นตอนการอ้างเอกลักษณ์ภายหลังการเปิดเผยตนเอง พบว่าเลสเบียนมีวิธีการเข้าหาคู่ของตัวเองด้วยการสังเกตพฤติกรรมจนกว่าจะแน่ใจว่าเขาชอบผู้หญิงเช่นเดียวกันกับตน ก่อนจะสานสัมพันธ์และพัฒนาต่อไปต่างจากคู่รักทั่วไป มีการวางแผนอนาคต และยังมีการรวมกลุ่มกันระหว่างเลสเบียนหรือกลุ่มคนรักร่วมเพศด้วยกันเพื่อการเป็นที่ยอมรับในสังคม และสื่อมีส่วนสำคัญในการส่งต่อทัศนคติให้สังคมมีความเข้าใจในธรรมชาติของเลสเบียนมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การเปิดเผยตนเอง, หญิงรักหญิง,ละครโทรทัศน์

Abstract

The main purpose of this research is to study behavior and self-disclosure of lesbians which lead to the creation screenwriting through qualitative research from focus group interview with lesbians that have similar ages and occupations. To support analysis result, the concept and theories about sexual orientation such as homosexual behavior concept, lesbian concept, social norm and self-disclosure are included. Along with composition of television plays and character creation theories to study the creation of this screenwriting.

Behavior and personality analysis of lesbians can be divided to these issues which are 1) grooming and hairstyle 2) tone of voice and speech style and 3) gesture and expression. The results show that they are not unusual from general women and mostly look familiar to women that can't tell if they like girls.

When it comes to self-disclosure of lesbians can be divided according to the progress of homosexuality which are 1) pre-self-disclosure procedure found that lesbians are aware of their gender identity and admit that they like women from the start and not interested in men as much as women. They keep their gender identity as lesbian. 2) self-disclosure procedure found that lesbians tend to disclose themselves more to same-age friends than their family due to age differences and open-mindedness to new information. 3) post-self-disclosure procedure found that lesbians seek their partner through noticing behaviors until they are certain that they like women as same as them before developing relationship like general lovers. They will plan their future and gather with other lesbians or homosexual community in order to feel accepted. Media also plays a big role towards social attitude and as well can help society to understand the nature of lesbians.

Keywords: Self Disclosure, Lesbians, Series on Television

บทนำ

“หญิงรักหญิง” (Lesbian) ไม่ใช่ปรากฏการณ์ทางเพศที่เพิ่งเคยเกิดขึ้นในสังคมทั่วโลก แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน แม้แต่ประเทศไทยในอดีตยังมีผู้ในค่านิยมเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้หญิงประพฤติตนเป็นรักร่วมเพศว่า “เล่นเพื่อน” (มัทนา เซตมี, 2539) จนถึงยุคปัจจุบันคำว่าเลสเบี้ยนยังเคยเป็นคำต้องห้ามในหมู่หญิงรักหญิงด้วยกันที่มักจะมี ความหมายในแง่ลบที่บ่งบอกถึงผู้มีจิตผิดปกติในทางเพศที่จำเป็นต้องรักษา อื่นสังคมไทยในปัจจุบันนับว่ามีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่เริ่มตระหนักถึงความรักร่วมเพศ จากการได้รับ อิทธิพลทั้งด้านความคิดและวัฒนธรรมจากชาวตะวันตกผ่านข่าวสารจากโลกโซเชียลหรือแม้แต่สื่อละครโทรทัศน์ และภาพยนตร์ที่เริ่มเปิดกว้างในเรื่องของการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกันทางเพศในหลายประเทศได้ทำ การเพิ่มกฎหมายให้คู่รักร่วมเพศสามารถจดทะเบียนสมรสร่วมกันได้เพื่อความเท่าเทียมกันเฉกเช่นคู่รักชายหญิง

ในปัจจุบัน นับว่าในต่างประเทศได้มีการเปิดกว้างมากขึ้นในเรื่องของรักร่วมเพศโดยเฉพาะตัวละคร เลสเบี้ยนได้ปรากฏตัวบนหน้าจอโทรทัศน์มากขึ้นเรื่อย ๆ การมีบทบาทเป็นตัวประกอบซึ่งมีเส้นเรื่อง เป็นของตนเองแทรกซึมเข้ามาอยู่ในบทละครได้อย่างแนบเนียน ยกตัวอย่างเช่น ผู้ปกครองของวัยรุ่น ชายคนหนึ่งจากเรื่อง Sex Education (2562) ซึ่งเป็นผู้หญิงทั้งคู่ ทำหน้าที่เป็นแม่ที่คอยดูแลลูกชาย อย่างดี ไม่ต่างจากครอบครัวพ่อแม่ชายหญิงทั่วไป นอกจากนี้ตัวละครเลสเบี้ยนที่ได้ทำหน้าที่เป็นตัวดำเนิน เรื่องหลักก็มีมากขึ้นเช่นกัน ได้แก่เรื่อง Orange is the new black (2561) เป็นเรื่องราวในเรือนจำหญิงที่มี นักโทษหญิงมารวมตัวกัน โดยในแต่ละตอนได้เล่าถึงภูมิหลังของนักโทษแต่ละคนเต็มไปด้วยประเด็นต่าง ๆ มากมาย ไปจนถึงประเด็นรักร่วมเพศของตัวละครเอกซึ่งเป็นผู้หญิงและได้มีความสัมพันธ์กับตัวละครหญิง อีกคนหนึ่ง ก่อนหน้านี้นักเขียนเคยเป็นคนรักเก่าและได้แยกทางกันไปแต่กลับได้มาพบเจอกันอีกครั้งในเรื่องจำ

ในประเทศไทยเองยังมีละครโทรทัศน์เกี่ยวกับหญิงรักหญิงยังน้อยมาก ยกตัวอย่างหญิงรักหญิงในรูปแบบ “เลสเบี้ยน” อันได้แก่ ฮอริโมนส์ วัยว้าวุ่น (2556-2558) ตัวละครเลสเบี้ยนเป็นเด็กนักเรียนสองคนเป็น เพื่อนสนิทกัน ใกล้ชิดสนิทสนมอยู่ด้วยกันทุกวันจนโดนเพื่อนในห้องและรุ่นน้องในโรงเรียนจับคู่ ทำยที่สุด กลับกลายเป็นว่าทั้งสองคนเกิดชอบกันขึ้นมาจริง ๆ จุดขัดแย้ง (Conflict) ของตัวละครคือความสับสนในตนเอง กลัวเพื่อนล้อเลียนตนเองชอบผู้หญิงด้วยกันและกลัวครอบครัวไม่ยอมรับ ละครโทรทัศน์เรื่องที่สอง คือเรื่อง เดอะดรีมเมอร์ คอนโด/บาร์/สตูดิโอ (2559) มีตัวละครหลักเป็นผู้หญิงมีอาชีพเป็นสถาปนิก เนื้อเรื่อง ส่วนใหญ่จะเน้นหนักไปที่อาชีพสถาปนิกมากกว่า โดยแทรกตัวละครผู้หญิงอีกหนึ่งคนเข้ามา ซึ่งทำอาชีพเป็นพนักงานร้าน กาแฟใกล้กับคอนโดที่พักอาศัยของตัวละครหลักที่มักจะมาใช้สถานที่ร้านกาแฟในการนั่งทำงานหาแรงบันดาลใจ อยู่ครั้ง จนเกิดเป็นความสนิทสนมและเกิดความสบายใจในการอยู่ร่วมกันจนเกิดเป็นความรักระหว่างทั้งสองคนขึ้นมา

ทั้งนี้ ทำให้สื่อละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ในประเทศไทยเริ่มมีแนวโน้มที่จะสามารถ ผลิตสร้างผลงานที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความรักร่วมเพศออกมาสู่สังคมได้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาช่วยส่งเสริมให้ตัวตนของกลุ่มหญิงรักหญิงได้เป็นที่ยอมรับต่อสังคมใน ทิศทางที่ถูกต้องให้สังคมได้เข้าใจตัวตนของบุคคลกลุ่มนี้ได้มากขึ้นและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือทำให้ ผู้ชมติดภาพในแง่ลบแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลข้างต้นวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบพฤติกรรม และการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์งานเขียนบทละครโทรทัศน์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีช่วงวัยและอาชีพการทำงานใกล้เคียงกัน นำไปสู่การสร้างสรรคบทละครโทรทัศน์ที่นำเสนอเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง เพื่อช่วยส่งเสริมให้สังคมเกิดความตระหนัก เข้าใจ และให้การยอมรับในตัวตนของกลุ่มหญิงรักหญิงมากขึ้น ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ เลสเบียน (Lesbian) ที่ให้คำจำกัดความในงานวิจัยชิ้นนี้ว่า เป็นผู้หญิงที่มีสำนึกทางเพศของตัวเองเป็นหญิงและคบกับผู้หญิงที่มีสำนึกทางเพศเป็นหญิงเช่นเดียวกับตนเอง โดยไม่ได้มีการแต่งกายหรือแสดงพฤติกรรมคล้ายผู้ชายแต่อย่างใด

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้

1. ทฤษฎีเรื่ององค์ประกอบของละครโทรทัศน์ การศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์งานเขียนบทละครโทรทัศน์ล้วนมีหัวใจสำคัญในการทำให้เรื่องราวดำเนินต่อไปข้างหน้า อีริคสันท์ อนุวัชศิริวงศ์ (2551) ได้แบ่งองค์ประกอบของการเล่าเรื่องออกเป็น 7 องค์ประกอบด้วยกัน โครงเรื่อง (Plot), แก่นเรื่อง (Theme), ความขัดแย้ง (Conflict), ตัวละคร (Character), บทสนทนา (Dialogue), ฉาก (Setting) และจุดยืนของผู้เล่า (Point of View)
2. ทฤษฎีการสร้างตัวละคร (Characterization) ตัวละครมีความสำคัญต่อการดำเนินเรื่องราว โดยการเล่าเรื่องประเภทหนึ่งที่มีตัวละครเป็นหัวใจหลักในการดำเนินเรื่อง (Character – Driven Stories) ตัวละครจะมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเมื่อเผชิญเข้ากับปมปัญหา ตัวละครจะมีความสำคัญมากที่สุดในเรื่อง (Central Character) โดยที่เนื้อเรื่องจะแปรเปลี่ยนไปตามสิ่งที่ตัวละครพบเจอ ทั้งนี้การสร้างตัวละครมีอยู่สองรูปแบบด้วยกัน (รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2558) คือการ “การสร้างตัวละครแบบสองมิติ” ได้แก่การใส่รายละเอียดชีวิตเบื้องหลังของตัวละครก่อนการเข้าสู่เรื่องราว และชีวิตเบื้องหน้าของตัวละครที่ผู้ชมสามารถสังเกตเห็นได้ผ่านบทละครโทรทัศน์ และในส่วนของ การสร้างตัวละครที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายคือ “การสร้างตัวละครแบบสามมิติ” คือการใส่รายละเอียดให้กับตัวละครในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสรีระวิทยา (Physiology), ด้านสังคมวิทยา (Sociology) และด้านจิตวิทยา (Psychology)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเอง การศึกษาเรื่องการเปิดเผยตนเอง ทั้งต่อครอบครัว และต่อสังคม ล้วนเชื่อมโยงกับการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มคนหญิงรักหญิง แม้ว่าในยุคสมัยปัจจุบันการเปิดเผยเรื่องความแตกต่างทางเพศ สังคมจะยอมรับกันมากขึ้นกว่าสมัยก่อนมาก แต่กลุ่มคนรักร่วมเพศและหญิงรักหญิงยังต้องอาศัยโอกาสที่ดี ช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการเปิดเผยตนเองให้กับครอบครัว
4. แนวคิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexual) เป็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมรักร่วมเพศ การเปี่ยงเบนทางเพศไปจนถึงกระบวนการพัฒนาเอกลักษณ์ของกลุ่มคนรักร่วมเพศ ล้วนทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมของกลุ่มคนหญิงรักหญิงมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนการเปิดเผยตนเอง อันได้แก่ ขั้นตอนก่อนเปิดเผยตนเอง (Pre-Coming Out), ขั้นตอนเปิดเผยตนเอง (Coming Out) และขั้นตอนการดำรงเอกลักษณ์ภายหลังการเปิดเผยตนเอง (ขวัญดาว สุขสมัย, 2557)
5. แนวคิดเกี่ยวกับหญิงรักหญิง คือการศึกษาความเป็นมาของต้นกำเนิดหญิงรัก แม้ในปัจจุบันสังคมเริ่มเปิดกว้างเรื่องความหลากหลายทางเพศมากขึ้น แต่สำหรับหญิงรักหญิงแล้วสังคมโดยส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยความเข้าใจและต้องอาศัยแรงขับเคลื่อนทางสังคมอีกมาก รวมไปถึงสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอความคิดเห็นทัศนคติของคนในสังคมจำนวนมากเพื่อให้หญิงรักหญิงได้กลายเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยทำการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Focus Group Interview) โดยมีจุดมุ่งหมายในการการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกหญิงรักหญิงที่ตระหนักและยอมรับว่าตนเองนั้นเป็นหญิงรักหญิง และมีพฤติกรรมการแสดงออกเป็นเลสเบียน จำนวน 4 คนด้วยกัน โดยแต่ละคนจะมีคู่อุปถัมภ์ที่มีช่วงวัยใกล้เคียงกันซึ่งอยู่ในระหว่าง 20-30 ปี และอยู่ในช่วงวัยนักศึกษาไปจนถึงเริ่มต้นทำงานหลังเรียนจบใหม่ เพื่อความใกล้เคียงกันในส่วนในช่วงวัยรวมถึงพฤติกรรมการใช้ชีวิตในสังคมของแต่ละบุคคล

การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยนำแนวคิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ แนวคิดเกี่ยวกับหญิงรักหญิงและแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองมาทำการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มหญิงรักหญิง โดยจำแนกประเด็นสำคัญเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงนำไปสู่การสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีช่วงวัยและอาชีพการทำงานใกล้เคียงกัน ได้ผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมและบุคลิกภาพของหญิงรักหญิง ได้แบ่งการวิเคราะห์พฤติกรรมโดยจำแนกออกเป็นประเด็นดังนี้
 - 1.1 การแต่งกายและทรงผมของเลสเบียนไม่มีความแตกต่างกัน ลักษณะคล้ายคลึงกับผู้หญิงทั่วไป คือไว้ผมยาวมัดหรือรวบผมตามความเหมาะสม มีการแต่งกายตามความชอบของตนเอง เสื้อผ้ามีสีสันนอกคลุมทับหรือเสื้อแขนงูดกางเกงยีนส์เข้ารูปหรือกางเกงผ้า มีการใช้เครื่องสำอางค์ในการแต่งหน้าทาปาก สวมใส่เครื่องประดับและฉีดน้ำหอม
 - 1.2 น้ำเสียงและลักษณะคำพูดของเลสเบียนไม่มีความแตกต่างกัน ด้วยรูปประโยคปกติจะทำให้คาดเดาไม่ออกว่าเป็นผู้หญิงทั่วไปหรือเลสเบียน นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์และอุปนิสัยส่วนบุคคลว่าเป็นคนมั่นใจพูดจาจะฉะฉานหรือค่อนข้างอายพูดน้อย แต่เมื่อได้พูดคุยกับคนรักซึ่งเป็นผู้หญิงเพศเดียวกันกับตนเองน้ำเสียงจะอ่อนลงและมีคำพูดที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ เป็นห่วงเป็นใย
 - 1.3 ด้านพฤติกรรมและการแสดงออกนั้นส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน กล่าวคือแต่ละคนมีบุคลิกภาพเป็นของตนเอง บางคนมีความมั่นใจในตนเองในขณะที่บางคนค่อนข้างอายและไม่กล้าแสดงออกมากนัก และยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์ว่าอยู่ท่ามกลางสังคมแบบไหน เช่นเมื่ออยู่ต่อหน้าเพื่อนจะมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น แต่ในส่วนของพฤติกรรมรักร่วมเพศจะไม่สามารถแยกออกได้เลยว่าเป็นผู้หญิงทั่วไปหรือเป็นบุคคลที่ชอบผู้หญิงเหมือนกัน ในทางกลับกันเมื่อได้อยู่กับคนรักเลสเบียนจะแสดงท่าทีที่ต้องอาศัยความสังเกตและเอาใจใส่เพื่อการมองออกว่าทั้งสองคนเป็นแค่เพื่อนหรือมีความสัมพันธ์ที่มากกว่านั้น
2. การเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง ผลการวิจัยตามขั้นตอนพัฒนาการของรักร่วมเพศแบ่งประเด็นออกได้ ดังนี้
 - 2.1 ขั้นตอนก่อนการเปิดเผยตนเอง เป็นขั้นตอนในการยอมรับตนเองว่ามีความชอบในผู้หญิงด้วยกันของเลสเบียนนั้นไม่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือรู้ตนเองมาตั้งแต่แรกว่าชอบผู้หญิง อยากเข้าใกล้หาทางทำความรู้จักสนิทสนมในตัวผู้หญิงที่ตนเองชอบ และไม่เคียดแค้นในตัวผู้ชายมาตั้งแต่ต้นถึงแม้ว่าจะมีผู้ชายที่เข้ากันได้ดีกับตนเองแต่จะพบในภายหลังว่าชอบผู้หญิงมากกว่า นอกจากนี้ยังไม่คิดอยากจะตัดผมสั้นหรือแต่งกายเลียนแบบชาย ยังมีพฤติกรรมการแสดงออกว่าตนเองคือผู้หญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกัน
 - 2.2 ขั้นตอนการเปิดเผยตนเอง กล่าวคือการเปิดเผยตนเองของเลสเบียนมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของมีความสบายใจที่จะเปิดเผยตนเองกับเพื่อนมากกว่าครอบครัว ด้วยสาเหตุเช่น

ครอบครัวเป็นกลุ่มคนที่มีช่วงวัยแตกต่างกัน การรับรู้ข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยย่อมมีความต่างกับบุตรหลานของตน จึงค่อนข้างไม่ให้การยอมรับในเพศที่สามได้มากเท่ากลุ่มคนที่มีความวัยเดียวกันและสามารถติดตามข่าวสารตามสื่อโซเชียลมีเดียรอบโลกได้มากเท่ากัน จึงมีความตระหนักในการให้การยอมรับในเพศที่สามได้หลากหลายมากกว่า เลสเบี้ยนจึงเลือกที่จะเปิดเผยตนเองกับเพื่อนทั้งในชีวิตจริงและเพื่อนในโซเชียล ถึงขั้นปิดบังและหลีกเลี่ยงการเปิดเผยกับครอบครัวของตนเอง

2.3 ขั้นตอนการรับรู้เอกลักษณ์ภายหลังการเปิดเผยตนเอง ผลการวิจัยได้แบ่งออกตามพฤติกรรมที่เลสเบี้ยนแสดงออกต่อคนรักเพศหญิงของตนเอง กับกลุ่มเพื่อนหญิงรักหญิง รวมถึงความคิดเห็นที่มีต่อสื่อและผู้คนในสังคม ดังนี้

2.3.1 การมีปฏิสัมพันธ์ต่อคนรักเพศเดียวกันของเลสเบี้ยนนั้นไม่มีความต่างกันในเรื่องของวิธีในการเข้าหาเพื่อสานสัมพันธ์ จะเป็นชวนคุยหยอกล้อและกตัญญูรูปในโซเชียลของกันและกันเพื่อดูว่าอีกฝ่ายมีปฏิกิริยาโต้ตอบอย่างไร หลังจากนั้นจึงเริ่มสานต่อความสัมพันธ์จนคบกันเป็นคนรัก ยิ่งไปกว่านั้นด้วยช่วงวัยของเลสเบี้ยนสามารถย้ายออกมาจากบ้านที่มีครอบครัว เพื่อมาอาศัยอยู่กับคนรักของตนเองจึงมีการวางแผนในการก่อร่างสร้างตัวระหว่างกันเพื่ออนาคตของตนเอง

2.3.2 การรวมกลุ่มระหว่างกลุ่มหญิงรักหญิงด้วยกันโดยส่วนใหญ่แล้วเลสเบี้ยนจะอยู่กับกลุ่มคนที่ให้การยอมรับในตนเอง บุคคลในกลุ่มจึงเต็มไปด้วยคนรักร่วมเพศไม่ว่าจะเกย์ (ชายรักชาย) ทอมหรือแม้แต่เลสเบี้ยนด้วยกันเอง เพราะการได้รับการยอมรับจะทำให้เกิดความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ทางเพศของตนเองรวมถึงสามารถปรึกษาหารือในเรื่องของการวางแผนในอนาคตและการรับมือกับสังคมภายนอกได้อีกด้วย

2.3.3 ความคิดเห็นที่เลสเบี้ยนมีต่อสังคม สื่อละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ โดยส่วนมากเล็งเห็นว่าสื่อควรมีความตระหนักในการส่งเสริมภาพลักษณ์ของเลสเบี้ยนให้ดีกว่าเดิม กล่าวคือควรศึกษาธรรมชาติของเลสเบี้ยนให้มากขึ้นว่าไม่มีผู้หญิงคนไหนที่ผิดหวังจากผู้ชายจนหนีไปคบผู้หญิงด้วยกันเอง และปรับเปลี่ยนมุมมองในการนำเสนอให้มีรูปแบบที่คล้ายคลึงกับการนำเสนอความรักของชายหญิงทั่วไป นอกจากนี้ยังต้องการให้มีการนำเสนอสื่อละครโทรทัศน์และภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับหญิงรักหญิงให้มากขึ้นเพื่อการส่งเสริมให้คนในสังคมได้ทำความเข้าใจต่อเลสเบี้ยนให้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของหญิงรักหญิงโดยอาศัยแนวคิดพฤติกรรมรักร่วมเพศ (Homosexual), แนวคิดเกี่ยวกับหญิงรักหญิงและแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดเผยตนเองมาเป็นกรอบแนวทางในการวิเคราะห์พบว่า พฤติกรรมท่าทางและการแสดงออกของเลสเบี้ยนจากผลการวิเคราะห์นั้นผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าความพึงพอใจทางเพศของเลสเบี้ยนที่ชอบผู้หญิงเช่นเดียวกับตนเอง บุคลิกลักษณะภายนอกค่อนข้างคาดเดาไม่ออกกว่าเป็นผู้หญิงทั่วไปหรือเป็นเลสเบี้ยน แม้ว่าจะมีคนรักอยู่ด้วยกันก็อาจเข้าใจว่าเป็นเพื่อนกันนอกเสียจากได้ทำความรู้จักกับเลสเบี้ยน อาศัยความเอาใจใส่ช่างสังเกตหรือการที่เลสเบี้ยนมีความไว้วางใจมากพอที่จะเปิดเผยตนเองด้วยว่าชอบผู้หญิงด้วยกัน

ข้อสรุปดังกล่าวได้สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร (2556) ในประเด็นเกี่ยวกับการเลือกเอกลักษณ์ทางเพศของกลุ่มคนรักร่วมเพศว่าในสังคมช่วงทศวรรษที่ผ่านมาควรเลิกล้มการปิดกั้นเอกลักษณ์ทางเพศที่แบ่งตามหลักสรีระวิทยา หรือการแบ่งหญิงแบ่งชายตามแต่เพศกำเนิดของตนเอง และแต่ละคนควรมีสิทธิในการเลือกเอกลักษณ์ทางเพศที่เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ในที่นี้การที่หญิงรักหญิงในความเข้าใจของสังคมจะต้องมีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีบุคลิกลักษณะเป็นเพศชาย แต่เลสเบี้ยนคือมีความเป็นผู้หญิงแสดงออกซึ่งเอกลักษณ์ทางเพศเป็นหญิงเช่นเดียวกันทั้งสองคน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญดาว สุขสมัย (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมหญิงรักหญิงในภาพยนตร์ของไทย

ยุโรป และอเมริกา พบว่าเลสเบี้ยนมีบุคลิกภาพภายนอกไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ท่าทาง และการแสดงออกที่เหมือนผู้หญิงปกติทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงผู้วิจัยได้มีความเห็นว่าเลสเบี้ยนจะมีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ทางเพศของตนเองได้ก็ต่อเมื่ออยู่ท่ามกลางบุคคลที่ให้การยอมรับ นอกจากนี้ยังต้องการให้ได้มาซึ่งการตระหนักถึงเอกลักษณ์ทางเพศของเลสเบี้ยนจากสังคมวงกว้างว่าพวกตนไม่มีความแตกต่างจากบุคคลรักต่างเพศ มีวิถีการใช้ชีวิตคู่ที่ปกติทั่วไปเฉกเช่นเดียวกับคู่ชายหญิง รวมถึงมุมมองของสังคมที่มีความเปิดกว้างในเรื่องของเพศที่สามเองก็เช่นเดียวกัน ชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลรักร่วมเพศต่างถูกกดทับให้อยู่ภายใต้ทฤษฎีบรรทัดฐานของสังคม โดยเฉพาะกับเลสเบี้ยนที่เป็นผู้หญิงเหมือนกันทั้งคู่และไม่ฝ้ายัดฝ้ายหนึ่งแสดงออกถึงความเป็นชายจึงถูกสังคมมองว่าในภายหลังอาจได้เจอกับผู้ชายที่ดีและได้แต่งงานมีครอบครัว ในที่นี้รวมไปถึงสถาบันครอบครัวที่มีความคาดหวังว่าลูกสาวของตนจะได้เป็นฝั่งเป็นฝา

จากพฤติกรรมการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงที่มีความสบายใจในการเปิดเผยตนเองต่อเพื่อนวัยเดียวกันมากกว่าครอบครัวซึ่งมีอายุนากกว่านั้นสอดคล้องกับทฤษฎีขั้นตอนการเปิดเผยตนเองจากแนวคิดพัฒนาการรักร่วมเพศของ คอลแมน (Coleman, 1982, อ้างอิงถึงใน ขวัญดาว สุขสมัย, 2557) ที่กล่าวในขั้นตอนของการเปิดเผยตนเองเอาไว้ว่าบุคคลรักร่วมเพศมีความต้องการที่จะได้รับการยอมรับในสิ่งที่ตนเองเป็นมากขึ้น จึงทำให้เริ่มเปิดเผยให้กับคนรอบข้างที่ไว้ใจได้รับรู้ถึงเอกลักษณ์ทางเพศของตนเอง เมื่อได้รับการยอมรับกลุ่มคนรักร่วมเพศจะเกิดความรู้สึกดีและภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ทางเพศของตนเอง หากในทางตรงข้ามพวกเขาจะระมัดระวังและหลีกเลี่ยงถ้าหากรู้ว่าจะได้รับการปฏิเสธจากการยอมรับ ซึ่งในที่นี้ก็คือครอบครัวที่มักจะไม่เปิดใจรับเพศที่สาม

นอกเหนือจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณณิกา จันทระปรณิก (2550) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง พบว่าจังหวะเวลาที่เหมาะสมก็เป็นสิ่งสำคัญต่อการเปิดเผยตนเองให้ผู้อื่นรับรู้ ในส่วนของครอบครัวอาจต้องใช้เวลาในการบอกเรื่องสำคัญ ถ้าคนในครอบครัวเล็งเห็นว่าบุคคลรักร่วมเพศสามารถดูแลตนเองได้ ทำงานหาเลี้ยงสร้างเนื้อสร้างตัวและที่สำคัญคนรักที่เป็นเพศเดียวกันของบุตรหลานก็สามารถสร้างความไว้วางใจเมื่อถึงเวลานั้นครอบครัวอาจให้การยอมรับที่มากขึ้นกว่าเดิม

ผู้วิจัยได้นำเอาผลงานการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบพฤติกรรมและการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิงในการพัฒนาบทละครโทรทัศน์ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการสร้างรูปแบบพฤติกรรมของตัวละคร การแสดงออกทั้งภายในและภายนอกว่าตัวละครผู้หญิงที่มีรสนิยมทางเพศและความชอบในตัวเพศหญิงด้วยกันนั้นมีการแสดงออกเหมือนผู้หญิงทั่วไป ไม่สามารถแยกออกได้ว่าผู้หญิงคนนี้เป็นเลสเบี้ยนหรือไม่

ในส่วนของ การเปิดเผยตนเอง ล้วนมีความหลากหลายทั้งในเรื่องของการปิดบังไม่ให้ครอบครัวได้รู้ว่าตนเองมีรสนิยมทางเพศชอบผู้หญิงด้วยกันแต่ยังมีความเด็ดขาดในส่วนของ การปฏิเสธไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้ชาย และยังมีตัวละครที่มีความจำเป็นต้องปิดบังความลับซึ่งเอกลักษณ์ทางเพศของตนเองเพราะสังคมและหน้าที่การทำงานอีกเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มหญิงรักหญิงสามารถประมวลออกมาเป็นองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปพัฒนาการสร้างสคริปต์ละครโทรทัศน์ในลำดับถัดไปได้ว่า เลสเบี้ยนคือผู้หญิงที่ชอบผู้หญิงด้วยกันเองมาตั้งแต่ต้น ไม่มีความสนใจในตัวผู้ชายแต่อย่างใด การเข้าหาและสานสัมพันธ์ต่อคู่รักเพศเดียวกันของตนเองก็ไม่มีแตกต่างจากคู่รักชายหญิงทั่วไป การอาศัยอยู่ร่วมกันก็เช่นเดียวกัน ทั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยสามารถตระหนักได้ถึงการส่งต่อทัศนคติผ่านการสร้างสคริปต์ละครโทรทัศน์ให้ผู้คนในสังคมสามารถทำความเข้าใจในพฤติกรรมของเลสเบี้ยนได้อย่างถูกต้อง และสามารถก่อให้เกิดการยอมรับจากผู้คนในสังคมที่มากขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับหญิงรักหญิงเพื่อการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ อาจทำการศึกษาในประเด็นอื่นๆ เกี่ยวกับหญิงรักหญิงยกตัวอย่างเช่น การศึกษาวิเคราะห์บทบาทของกลุ่มหญิงรักหญิงในสังคมไทยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้คนในสังคมในการให้การยอมรับต่อกลุ่มหญิงรักหญิง เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบได้ในประเด็นของการที่สื่อต่างๆ จะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับหญิงรักหญิงในลำดับถัดไป
2. ผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับหญิงรักหญิงเพื่อการสร้างสรรค์บทละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ อาจมีกระบวนการศึกษาในรูปแบบของการวิเคราะห์บทบาทตัวละครและการดำเนินเรื่องผ่านการรับชมละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหญิงรักหญิง เพื่อศึกษากลวิธีการเล่าเรื่องจากที่ได้รับความนิยมสูง นอกเหนือจากนี้ยังสามารถกำหนดขอบเขตการศึกษาได้ว่าต้องการศึกษาจากละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์จากประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเทศในทวีปเอเชีย ทางแถบยุโรปหรืออเมริกา เพราะในแต่ละประเทศและแต่ละทีวีนั้นต่างมีการนำเสนอสื่อละครโทรทัศน์และภาพยนตร์เกี่ยวกับหญิงรักหญิงในมุมมองและวัฒนธรรมที่ต่างกัน

บรรณานุกรม

- ขวัญดาว สุขสมัย (2557) *การศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมหญิงรักหญิงในภาพยนตร์ของไทย ยุโรป และอเมริกา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์ (2551) *บทโทรทัศน์ : เขียนอย่างไรให้เป็นมือโปร* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- ปัทมณีกา จันทพรปรณิก (2550) *การสื่อสารเพื่อการเปิดเผยตนเองของกลุ่มหญิงรักหญิง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มัทนา เขตมี (2539) *วิถีชีวิตและชีวิตครอบครัวของหญิงรักหญิง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม (2558) *การเขียนบทภาพยนตร์บันเทิง*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงษ์ ไสยชนะเสถียร (2556) *ทฤษฎีการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พระเปิยทอง.